

ความภาคภูมิใจของข้าพเจ้า

นำเสนอเมื่อ : 13 ต.ค. 2551

ความภาคภูมิใจของข้าพเจ้าในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรอินทรีย์

ความภาคภูมิใจของข้าพเจ้าในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรอินทรีย์

นายทองใบ ปัดทำ

ปี 2545 ข้าพเจ้าได้ไปศึกษาดูงานเป็นการส่วนตัวที่บ้านหนองไหล ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยบังเอิญ เพราะที่นั่นมีส่วนฝรั่งของเกษตรกร ผลิตฝรั่งขาย จึงไปซื้อมาให้แม่บ้านขายที่ตลาด ไปพบการผลิตสารสกัดจากหอยเชอรี ผลิตสารจากเมล็ดสะเดา ของเจ้าของสวน เขาทำเป็นธุรกิจส่งไปขายที่กรุงเทพฯ ได้ราคาดี เขาบอกวาดนเขาที่นาของเขาใช้สารสกัดจากหอยเชอรี ได้ผลผลิตสูงมาก เมล็ดเต็มดีมาก ข้าพเจ้าจึงสนใจศึกษาการใช้สารสกัดชีวภาพ ตั้งแต่นั้นมา และนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน แนวคิดการทำเกษตรของนายภิญโญ โพธิ์ศรี หมู่ที่ 2 ตำบลกระนวน นายโสม พิมพ์ดี หมู่ที่ 1 ตำบลกระนวน ซึ่งเกษตรกรทั้งสองท่านมีแนวคิดที่ดีหลายประการในการทำเกษตรปลอดภัย โดยเฉพาระบบการผลิตแบบผสมผสาน มีการเกื้อกูลกันในแปลงเกษตรกรรม ภายใต้แนวคิด “คิดแล้วทำ”

ปี 2546 ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมโครงการจังหวัดเคลื่อนที่ที่บ้านหนองบัวคำมูล พบกับคุณพ่อสิงหาร บาลัน นำสารสกัดจากหอยเชอรี มาขายที่บูธของบ้านหอม ขวดละ 50 บาท ข้าพเจ้าเห็นว่ามันน่าสนใจมาก ได้เข้าไปขอความรู้ และต่อมาได้ไปศึกษาดูงานกับคุณะที่มงานครูเกษตรของ “สหวิทยาเขตศรีกระนวน” ที่บ้านหอม ตำบลคูคำ กิ่งอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น พบกับคุณพ่อสิงหาร บาลัน เกษตรกรแกนนำในการใช้ “สารชีวภาพ” ช่วงนั้นหอยเชอรีกำลังระบาดมาก จึงนำนักเรียนวิชาเกษตรไปศึกษาดูงาน 1 ครั้ง

ปี 2547 ข้าพเจ้าไปศึกษาดูงานร่วมกับศูนย์เพาะชำกล้าไม้ที่ 1 จังหวัดมหาสารคาม กรมป่าไม้ ที่สวนของนายดาบตำรวจชัยสิทธิ์ สิทธิ สวนกาญจนา บ้านบึงฉิม ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบการทำน้ำสกัดสูตรต่าง ๆ มาใช้ในสวนผักและผลไม้ และการทำเตาเผาถ่านเพื่อนำ “น้ำไมยคาลิปดัส” มาขยับไล่แมลง และได้มีโอกาสแวะเวียนไปสนทนากับคุณดาชัยสิทธิ์ หลายครั้ง ทำให้ได้แนวคิดในการทำเกษตรภายใต้ “เกษตรปลอดภัย” แต่ข้าพเจ้ากลับมองไกลไปถึงการทำ “เกษตรอินทรีย์” ซึ่งสุดซึ้งไปอีก

ในเดือนกันยายน 2548 ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ “โครงการปลูกผักสวนครัวและเกษตรอินทรีย์” ให้กับสำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่น(กิ่งอำเภอชำสูง) รุ่นที่ 2 โดยการผลักดันงบประมาณของ ส.ส.จตุพร เจริญเชื้อ และได้รวมกลุ่มนักเรียนในการทำโครงการ “ผลิตปุ๋ยชีวภาพ” และนำเขาประกวดระดับเขตพื้นที่การศึกษามาแล้ว

ในปี 2548 คณะบริหารเทศบาลตำบลชำสูง อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น ต้องการให้เกษตรกรในเขตเทศบาลมีความรู้เรื่องการทำปุ๋ยอินทรีย์ ข้าพเจ้าจึงรับเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำโครงการ “สร้างโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์” ให้กับเทศบาลตำบลชำสูง อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น ในปีงบประมาณ 2549 จึงได้จัดทำหลักสูตรอบรมเกษตรกรแกนนำ “ปุ๋ยอินทรีย์ รุ่นที่ 1” ขึ้น ในระหว่างวันที่ 17-18 เม.ย. 2549 และดำเนินการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้น เพื่อรองรับโครงการดังกล่าว

ในปีการศึกษา 2549 ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าคณะ นำโครงการตามรอยทฤษฎีใหม่ ไปนำเสนอในโครงการหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม หรือ OSIO ที่โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่

5-7 กันยายน 2549 ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ ปรากฏว่าได้รับการยกย่องในระดับเหรียญเงิน ได้รับโล่รางวัลจาก
ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายวิจิตร ศรีสะอาาน ในขณะที่นั้น

กอร์ปกับข้าพเจ้าเป็นครูสอนวิชาเกษตรกรรม จึงเห็นว่าเกษตรอินทรีย์ไม่ใช่ของใหม่สำหรับคนไทย
เพียงแต่เรารู้ของดีที่เรามีอยู่เท่านั้นเอง
จึงเกิดแรงบันดาลใจในการทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชา”การผลิตสารสกัดชีวภาพ” “วิชาการปลูกผักปลอดสารพิษ”
“วิชาการปลูกข้าวอินทรีย์” และ “วิชาเกษตรอินทรีย์ “ และ “สื่อการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์” ขึ้น ในปีการศึกษา
2549-50 ข้าพเจ้าได้นำสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอนเกษตรอินทรีย์คืนชีวิตสู่ผืนดิน
ไปประกวดร่วมกับสถาบันรามจิตติ ปรากฏว่าได้รับรางวัลระดับดีเด่น นับเป็น 1 ใน 10 สื่อ
นวัตกรรมที่ได้รับผลงานจากกว่า 500 ชิ้นที่ส่งเขาประกวด

แผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ “เกษตรอินทรีย์” เรื่อง
แบบฝึกการเรียนรู้โครงงานเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รายวิชา ง 40246 เกษตรอินทรีย์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแผนและสื่อการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากท้องถิ่น
ฝึกให้นักเรียนได้นำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ทรงมีพระราชดำรัสแก่พสกนิกรชาวไทยมานานแล้ว ไปเรียนรู้และเผยแพร่แก่ชุมชน
ผู้ปกครอง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ประกอบกับปุ๋ยเคมีนับวันราคายิ่งแพงสวนกระแสความถดถอยทางเศรษฐกิจ หากนักเรียน
และเกษตรกรนำแนวคิดเกษตรอินทรีย์ไปบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ สุขภาพที่ดี สารเคมีที่ราคาแพง
ก็จะหายไปจากสังคมของเกษตรกรเอง

การดำเนินการในการพัฒนาชุมชนเกษตรอินทรีย์ โดยการบูรณาการความรู้จากท้องถิ่นหลากหลายแหล่ง
โดยข้าพเจ้าคิดว่าควรเริ่มที่นักเรียน และเกษตรกรที่สนใจรวมเรียนรู้
และจะเป็นหลักสูตรท้องถิ่นที่ต้องศึกษากันต่อไป ซึ่งจะนำความภาคภูมิใจมาสู่ข้าพเจ้า เมื่ออำเภอลำปาง
จังหวัดขอนแก่น เป็นชุมชนที่สนใจการทำเกษตรอินทรีย์อย่างแท้จริง เหมือนกับหลายพื้นที่ เช่น จังหวัดสุรินทร์
ก็ดำเนินการไปมากแล้ว โดยที่ข้าพเจ้าได้ตั้งเป้าหมายไว้ในปี 2555
ชุมชนโดยรอบสถานศึกษาต้องหันมาใส่ใจวิถีการผลิตแบบอินทรีย์อย่างน้อย ร้อยละ 50

นายทองใบ บัดทำ

— ครู คศ. 3 โรงเรียนชำสูงพิทยาคม กิ่งอำเภอลำปาง จังหวัดขอนแก่น